



MARMARA ÜNİVERSİTESİ
FEN-EDEBİYAT FAKÜLTESİ
SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
SMALL GROUPS

HAZIRLAYANLAR:

HAMİDE ORAL

HİLAL ŞİMŞEK

BİLGE YABULOĞLU

MÜGE TİMUÇİN

ÇALIŞMAMIZIN AMACI:

Çalışmamız, toplumda var olabilmiş, kendi kitlesini oluşturmuş küçük ya da büyük aktif bir şekilde devamlılığını sağlayan gruplar üzerinedir.

Çalışmanın amacı, gruba dâhil olan üyelerin grup yaşamı boyunca edindikleri tecrübeleri ve grupla birlikte yaptıkları etkinlikleri göz önüne alarak grup kimliğini ve gruba olan aidiyeti incelemek. Çalışmamızda edindiğimiz amaç, kişilerin gruba ne kadar bağlı oldukları, bu bağlılığın arkasındaki itici gücü ve kişilerin grupla olan ilişkilerini anlama üzerinedir.

Yapılan görüşmeler sonucunda, kişileri ve kişilerin içinde bulunduğu grubu sosyolojik bir bakış açısıyla anlamlandırıp, yorumlamayı hedefledik.

Bu hedefler doğrultusunda, çalışmamıza uygun olabileceğini düşündüğümüz Genç Hukukçular Hukuk Okumaları Grubunun kurucularından olan Avukat Muharrem Balcı ile yapılan görüşmenin neticesinde, grup içindeki 16 üye ile görüşmeler yapıldı. Görüşme yapılan kişiler genellikle hukuk fakültesinde öğrenci, avukat, stajyer, akademisyen ve hâkim aday olmak üzere, tek bir alandan farklı görevlerde bulunan kişilerdendir.

KULLANILAN METOD:

Araştırmada nitel yöntem ağırlıklı olmak üzere nicel yöntem de kullanıldı. Nicel yöntem olarak Likert ölçeği kullanıldı, nitel yöntem olarak ise ön yapılandırılmış form ile derinlemesine görüşmeler yapıldı.

Yayıncının Notu: Bir alan araştırması mahiyetindeki bu çalışmada özverilerini bizzat gözlemlediğimiz Marmara Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğrencilerini tebrik ediyoruz. Genç Hukukçular Hukuk Okumaları Grubu'nun böyle bir masaya yatırılma ihtiyacını giderdikleri için de ayrıca teşekkür ediyorum.

Muharrem Balcı

GENÇ HUKUKÇULAR HUKUK OKUMALARI GRUBU

Genç Hukukçular Hukuk Okumaları Grubu (GHHO) olarak 1998’de bir grup hukuk öğrencisinin ve avukat Muharrem Balcı’nın öncülüğünde İstanbul’da hukuk okumaları yapmak amacıyla bir araya gelmişlerdir. Başlangıçta sadece hukuk üzerine okumalar yapan ve bu doğrultuda bir araya gelen avukatlar ve hukuk öğrencileri, daha sonrasında gruba katılımın artmasıyla bir topluluk adını aldı. İlerleyen yıllarda topluluk Ankara (2009), Makedonya/ Üsküp (2014), Gaziantep (2013) ve Konya’da (2016) da faaliyetlerine başladı.

Grup faaliyetlerinin temel noktasını Salı günleri akşam 07:00 ve 21:00 arası Bilim Ve Sanat Vakfı’nda yapılan dersler oluşturuyor. Bu derslerdeki çalışmalarını genel olarak kamu hukuku, sosyolojik, felsefi okumalar ve gündeme dair konular oluşturuyor. Grubu bunca zamandır ayakta tutan en önemli etkenin grup içindeki istikrar ve disiplin olduğunu görüyoruz.

Grup Başkanı Muharrem Balcı, Genç Hukukçular’ı diğer topluluklardan ayıran en temel farkın kesin bir disiplinle yürütülüyor olmasını söylüyor. Öncelikle gruba dâhil olabilmek için size daha öncesinde grupta bulunmuş ya da bulunan bir kişinin referans olması gerekiyor. Daha sonrasında Grup Başkanı Muharrem Balcı ile görüşüyorsunuz, bu görüşmenin amacı gruba katılım şartları ve grup içerisindeki derslerin işleyişi konusunda kişiyi bilgilendirmektir. Gruba dâhil olan kişiler öncelikle 3 hafta boyunca misafir öğrenci konumundadır. Böylelikle grubun işleyişini yakından takip eder ve devam edip etmeyeceği konusunda bir karar verir. Grup üyeleri için derslere devamlılık temel esastır. Bir diğer önemli konu ise grup içindeki her üye dersler boyunca en az 1 kere sunum yapmak zorundadır ama bu zorunluluk ders içerisindeki her bir üyenin aktif katılımını sağlamak amacıyla. Diğer topluluklarda olan “bir kişi konuşur diğerleri hep dinleyicidir” düşüncesinin oluşmasına karşılık. Grup içindeki her bir üyenin interaktif katılımıyla grup üyeleri aktif tutulur. Sunumu alan üyeye 4 ila 5 ay kadar bir hazırlık süresi veriliyor. Bu süre boyunca sunumun konusu üzerinde daha önceden çalışma yapmış, alanında uzman kişiler ile öğrencinin iletişime geçmesi sağlanıyor. Verilen süre sonunda öğrenci, grubun toplanma günü olan Salı günü sunumunu yapıyor, sunum grup üyelerinin de soru sorma ya da eleştiride bulunma gibi katılımlarıyla devam ediyor.

Grubun katılım şartlarından olan istikrar ve ciddiyet dışındaki bir diğler şart ise; gruba katılan kişilerin sigara kullanmaları yasaktır. Bu yasak Grup Başkanı Muharrem Balcı'nın bir dönem yapmış olduğu Yeşilay Genel Başkanlığından kaynaklanmaktadır.

Grup üyeleri, grubun oluşturulmasından bu yana yaptıkları sunumları bir rapor haline getiriyorlar ve başkanları Muharrem Balcı bu raporları gözden geçirdikten sonra 2003 yılından bu yana da devam eden "Birikimler" adlı kitapta topluyorlar. Bu kitaplar şu anda 5. Cildini çıkarmış bulunmaktadır. İlki Birikimler-I (2003), Birikimler-II (2006), Birikimler-III (2009) Birikimler-IV (2012) ve son olarak Birikimler -V (2016, Aralık) yılında çıkarılmıştır. Bu Kitaplar, grup içinde yapılan sunumların akademik bir makale haline getirilmesiyle oluşturulmuştur. Birikimler, hukuk öğrencileri için yardım alabilecekleri bir kaynak niteliğinde olabilmesi amaçlanmış ve bu amaç doğrultusunda üniversite ve şehir kütüphanelerine gönderilmiştir. Her üç yılda bir yayınlanan Birikimler, "Birikimler Gecesi"nde tanıtılır. Bu geceye hukuk üzerinde uzmanlaşmış kişiler, akademisyenler, bürokratlar ve çalışmalarını tanıyıp, tanıtan yakın çevreleri davet edilir. Birikimler Gecesi, Birikimler'in tanıtımı yanında, kendilerini ve söylemlerini hukuk camiasına duyurdukları ve kendilerini test ettikleri bir organizasyondur.

Grubun dersler dışında yapmış olduğu etkinlikler de vardır; trekking, piknik, tarihi geziler ve kahvaltı gibi yılda birkaç defa günübirlik ya da iki günlük geziler, etkinlikler düzenliyorlar.

BULGULAR:

GRUP NEDİR?

Günümüze kadar, bir araya gelen insanların grup oluşturabilmeleri için çeşitli şartlar öne sürülmüş ve farklı tanımlar yapılmıştır. Bu tanımlar üzerinden grup olmayı başara-bilen, şartları yerine getirebilen insanların grup içindeki davranışlarına, gruba olan aidiyetlerine, grubu ne kadar benimsediklerine ve grup içi liderlik çatışmalarına ba-kılmıştır. Buradan yola çıkarak yaptığımız görüşmeler ışığında, elimize geçen bulgula-rı detaylandırarak inceleyeceğiz.

İlk olarak, grup olabilmek için gerekli olan önkoşulları belirten tanımlar üzerinden seçtiğimiz grubun hangi şartları sağladığına dikkat çekeceğiz.

Grup, belirli bir süre boyunca diğeriyle etkileşime giren ve diğeri etkileyen, iki veya daha fazla kişidir.

Yukarıdaki tanımda vurgu yapılan kelime, etkileşim ve etkilemedir. Burada grupların durgun olmadığından, grup içindeki üyelerin etkileşimleri sonucunda grup içi dinamik-lerinin grubu şekillendirip, yönlendirebileceğini anlatır bize. Karşınızdaki kişiyle ileti-şime geçtiğiniz andan itibaren aranızda bir ilişki kurulmaya başlıyor. Burada anlamaya çalıştığımız şey ilişkinin türünden ziyade, karşılıklı olarak kurulan bu ilişkinin sizi ne denli ve nasıl etkiliyor olması önemlidir, çünkü ilişki kurmaya başladığınız andan iti-baren yeni bir deneyim dünyasına da adım atmış oluyorsunuz.

Ek olarak, belirli bir süre boyunca demesinin nedeni olarak da, ilişkilerin anlık olma-dığından ve aynı zamanda yine ilişkilerin tarihsel bir boyutunun var olabileceğinden bahsetmesidir.

Bir sonraki tanımda ise; grup, ortak normları/ortak hedefleri paylaşan ve ortak bir kimli-ğe sahip olup etkileşim içinde olan iki ya da daha fazladan kişilerin biraraya gelmesidir.

İkinci tanımda ise, bize ortak norm, ortak hedef ve ortak bir kimlikten bahseder. Bu özellikler, grup olmayı kolaylaştırabilir, ortak hedefler yaratarak bunun üzerinden or-tak bir kimlik oluşturup, üyelerin gruba olan bağlılığını artırıp, grubun devamlılığını sağlayabilir.

GRUBUN FONKSİYONLARI (FUNCTIONS OF A GROUP):

Grup olmayı başarabilen küçük ya da büyük insan topluluklarının belli başlı fonksiyonları vardır. Bu işlevler insanların grup olabilmelerine ya da grup üyelerinin sayısını arttırmalarına neden olurken, aynı zamanda insanlar bir gruba dâhil olmaya neden ihtiyaç duyarlar, bir gruptan ne gibi fayda sağlarlar sorusunun da cevabını vermiş olacaktır.

Genç Hukukçular Hukuk Okumaları Grubu ise yaklaşık 20 yıldır devamlılığını sürdüren ve gruba olan katılımın yüksek olduğu bir gruptur. Yapılan görüşmeler bize bu devamlılığın ve katılımın özellikle öğrenciler tarafından sağlandığını söylese de, meslek sahibi olan insanların da gruba olan ilişkilerinin güçlü olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen bu bilginin nedeni ise; psikolojik ve sosyal ihtiyaçların karşılanması, birlik olabilme duygusu, kişinin entelektüel birikimi ve sahip olabilecekleri referanslar olarak söyleyebiliriz.

Öncelikle, grup üyelere sosyalleşebilmek adına geniş bir alan ve imkân yaratır. Bu imkânlardan yararlanmak isteyen kişiler gruba katılım için gerekli şartları sağladıktan sonra, sosyalleşebilmek adına gruba üye olurlar. Sosyalleşme ihtiyacı, genellikle yaşadığı yerden ayrılıp yeni bir ortama giren kişilerde görülüyor. Üniversiteye yeni başlayan öğrenciler, yeni bir çevre edinmek için çeşitli yerlerden referans alarak buraya gelmek istiyorlar. Grupta sosyalleşmek için sağlanan ortam sadece Salı günleri yapılan dersleri kapsamaz. Ek olarak grup, piknik yaparak, yürüyüşe çıkarak ve il dışına gezi düzenleyerek o ortamın pekişmesine, üyelerin daha çok vakit geçirmelerine neden olur. Bunun yanı sıra Salı günleri derslerden birkaç saat önce gelerek çay, kahve içmek ve dersten sonrada bir yerlerde oturmak, üyeler arasındaki iletişimi kuvvetlendirmiş ve bu durum üyelerin gruba olan bağlılıklarını artırmıştır.

"Salı günleri yapılanlar çok klasik. Saat yedi civarı ders yapılan noktada toplanıyoruz. 15-20 dakika sohbet ediyoruz ve yaklaşık iki saat önceden belirlenmiş bir konuda sunum yapılıyor ve interaktif bir çalışma gerçekleşiyor. Sonrasında benim en sevdiğim bölüm olan gidip arkadaşlarla bir çay içip sohbet ediyoruz." (Fuat, 7-8.30)

"Herkes hukukçu, kendi bölümümüzle alakalı, birde 1.sınıfsınız, kendi meslektaşlarımızla tanışmak istiyoruz. Okul dışında bir sosyal çevre yoktu(dernek, vakıf, grup). Sosyal çevre arayışı vardı." (Zeynep, 4.5-5.29)

"Entelektüel birikimin yanında, disiplin olmasına rağmen size külfet olarak gelmiyor. Derse gelsek de çıkışta çikolataciya gidip otursak diye bekliyorsunuz, özlüyorsunuz burayı." (Aysel, 16.2-16.45)

Diğer bir etken ise birlik olabilme duygusu. İnsanlar bazen tek başına yapamayacakları konular hakkında birilerinden yardım almak isterler ya da tek başlarına atlatamayacakları bir konuda birilerinin desteğine ihtiyaç duyarlar. Bu noktada, kişiye yalnız olmadığını hissettirebilmek gruba olan bağlılığını artıracak ve grup dersleri dışında, oraya gelmeyi farklı bir boyuta taşıyacaktır.

"Özel hayatımızda bir sorun olup olmadığını sorar, varsa ilgilenir, evimize gelir, cenazeye gelir, ailelerimizle görüşür, birinin doğumuna ya da hastalığına gelir. Bu bizim gruba olan bağlılığımızı ve gelmemizi mecbur kılıyor." (Zeynep, 18-18.40)

"Bir yardıma ya da karara ihtiyacı olduğunda bir kişinin, gruba soruyor; bu konu hakkında bilgisi olan var mı, ne yapılabilir, ne yapmam gerekiyor, ben bu konu hakkında bilgi sahibi değilim diye. Bilen arkadaşlar hemen yönlendirmelerde bulunuyor." (Aysel, 22.44- 20.56)

Kişi yapılan derslerle hukuk alanındaki bilgi birikimini artırırken, ele alınan farklı konularla da zaman zaman farklı alanlarda bilgi sahibi olabiliyor, felsefe, sosyoloji ve tarih gibi. Grup üyeleri yapılan dersler sayesinde entelektüel birikimlerinin arttığını düşünüyorlar.

"Yaşadığım yerde çok fazla sosyal gruplar, sivil toplum örgütleri yok. Entelektüel birikimimi geliştirmek için katılmaya karar verdim." (Aysel, 4-4.15)

"Ben şahsen kendimi çok iyi geliştirdiğimi düşünüyorum. Çünkü insan bir yere kadar okuma yapabilir. Ama burada farklı farklı alanlarla birçok okuma yapmış arkadaşlarımız var. Kafamdaki birçok soruya burada karşılık bulabildim. Hem manevi anlamda hem maddi anlamda diyebilirim. Mesela hukuka, avukatlığa bakış açımı burası çok değiştirdi. Mesela ben Rekabet Hukuku hiç çalışmadım. Ama burada aldığım derslerle şu anda Rekabet Hukuku yorumu yapabiliyorum. Bunu burada daha öncesinde bu konuda çalışma yapmış insanlardan sağlayabiliyorsunuz." (Kaynar, 20-23)

Grubun üyelere sağladığı en önemli bir diğer fonksiyon ise referans sağlamaktır. Gruba üye olan hukuk öğrencilerinin dışında avukatların, hâkim ve savcılarının, akademisyenlerin varlığından söz etmiştik. Kişiler buraya gelirken sosyalleşme adına belli bir statüye sahip olabilmiş kişilerle de iletişim halinde olurlar. Her ne kadar buraya gelen herkesin öğrenci konumunda olduğunu, kimsenin kimseden bir farkı olmadığını ve

gelen kişinin adının önündeki sıfatını dışarıda bırakarak geldiğini belirtse de, aslında bu kişilerin kendileri için önemli bir referans kaynağı olduğunu bilirler.

"Her hafta farklı bir gündemle toplanan, içinde hâkimlerin, savcılarının, avukatların, hukuk öğrencilerinin, bütün kademedeki insanların bir araya geldiği, hâkim ve öğrenci arasında hiçbir kademe, basamak farkı olmayan nadir yerlerden biridir. Adliyeye gitseniz öğrenci kapıyı tıklatmaya korkar yani, ama burada öyle bir şey yok. Burada, biz talebeyiz. Buraya gelen hâkim sıfatını kapıda bırakıyor. Aramızda bir fark yok." (Ahmet, 8.46-9.45)

Tüm bunların yanı sıra grup üyeleriyle görüşme yaparken, neden bu grubu seçtiniz dediğimizde genel olarak bahsedilen bir konu var. Grup üyeleri üniversitede verilen eğitim yeterli olmadığını, diğer grupların burası kadar samimi olmadığını, adalet ve hukuku gözetmediğini, eleştirel bir bakış açısı kazandıramadığından bahsediyorlar.

"Beni ikna eden şey şuydu, buradaki kişileri tarafsız gördüm. Ben üniversite 1. sınıfta geldim ama direkt gruba dâhil olmadım. Ayda bir kere gelmeye başladım sonra ayda iki kere oldu, üç kere oldu. Ama düzenli olarak salı okumalarına gelip gitmem 2. senemde, sanırım 2011 yılında oldu. O dönem üniversitedeyken birçok farklı gruba gidip geliyordum. İşte Liberal Düşünce Topluluğu'na gidiyordum, Marksist arkadaşların yaptığı okumalara gidiyordum veya çeşitli siyasi partilerin gençlik kollarıyla okumalar yapıyorduk. Bunlar tabii daha yüzeysel basit okumalardı. Hepsinde mesela 12 Kızgın Adamı izliyordunuz. Veya işte Sokrates'in Savunması'nı okuyordunuz. Böyle sürekliliği olan okumalar olmuyordu. Tek atış şeklindeydi. Giderseniz okursunuz biterdi. Ve hepsi taraflı konuşmalardı. Konulardan bahsederken hep kendi düşündükleri gibi yorumlardı. Bende kendimi oralara ait hissedemiyordum bu yüzden. Nihayetinde buraya geldiğimde, buradaki insanları daha tarafsız daha adil gördüğüm için burada kalmaya karar verdim." (Kaynar, 1.5-2)

"Burada müfredata göre bir eğitim yok, yani burada sizi bir şey yapmaya çalışmıyorlar. Hala gidip geldiğim farklı bakış açılarına sahip grupların toplantıları var. Orada artık daha farklı argümanlarla konuşmaya başlıyorsunuz. Bu kez onlardan tepki alabiliyorsunuz. Örneğin 'özgürlük', 'adalet' gibi kavramları sorgulamaya başlıyorsunuz. Liberal bir işadamı asla bir işçinin ne demek istediğini anlayamıyor veya sosyalist arkadaşlarım asla bir firmasının sahibinin çekebileceği sıkıntıları anlayamıyor veyahut liberal gruba sermaye neden özgür olamaz de-

diğinizde çok ketum şeyler alırken ekstra birkaç soru daha sorduğunuz da abi sen... falan durumu oluyor, dolayısıyla kopabiliyorsunuz o gruplardan ama bu da doğal bir süreç oluyor bana göre. Ama buraya geldiğimizde bu bakış açısı eksikliklerimizi gideriyoruz." (Kaynar, 3.10)

"Şu anda da çok fazla gruplara gidip geldiğim için, Mesela kendilerini başka alanlara çok kapalı yetiştiriyorlar. Hangi alanda okuma yapıyorsalar o alanda okumaya yapmaya devam ediyorlar hep. Ama biz burada aynı zamanda bir sürü sosyalist yazarı okuyabiliyoruz, bir sürü devletçi yazarı okuyabiliyoruz. Veya burada farklı siyasi partilere gönül vermiş insanlarla ortak bir şeyler paylaşabiliyorsunuz. Ben diyorum ki gelin böyle bir ortam var. Kimse kimseyi yargılamıyor, herkes birbirini dinliyor. Burada herkes birbirinin öğretmeni aynı zamanda." (Kaynar, 7.40)

"Gruba ilk derse geldiğimde, evvelinde benim de sorduğum soruların burada da sorulduğunu görmek, aynı kaygıları paylaşmak beni ikna eden faktörlerdi."(İbrahim, 1-1.2)

GRUBUN KARAKTERLERİ (DIFFERENT CHARACTERISTICS OF GROUP):

Bir grup öğrenciyle kurulan grup, daha sonraları üye sayısını artırmıştır. Genel olarak derslere katılım sağlayan bir kişinin, hukuk alanıyla bir bağlantısı olması istense de, zamanla grup üyelerinin artmasıyla bu homojen yapı azda olsa bozulmuş ve farklı alanlardan kişilerin de derslere katılım sağladığı görülmüştür. Grup yapısal olarak tek bir kişinin sunumuna maruz kalmaz ve gruba üye olan herkesin derse katılımı beklenir. Gruptaki her üyenin mutlaka görevlendirilecek olması grub üyelerinin aktif olmasını sağlamaya yöneliktir.

"Şuan grup tamamen hukukçulardan oluşmuyor. Hukuk okumaları ve hukukçular olarak başladık fakat sonrasında okul sayısının artması, farklı disiplinlerin varolmasıyla farklı bölümlerden insanlar da geldi. Şuan tarihten uluslararası ilişkilere kadar pek çok farklı bölümden insanlar geliyor. Temelimiz yine hukuk okumaları fakat sadece hukukçulardan oluşmuyor şuan." (İbrahim, 6.4-8.2)

"Buraya bir şeyler katacak birinin dâhil olmasını istiyoruz. Buradan sadece bir şeyler alıp gitme gibi bir hedefimiz olmadı. Örneğin burada 5-6 sene sunumlara dâhil olup hiç bir çalışma yapmayan kişileri istemiyoruz. Grup içinde aktif rol almalarını istiyoruz bu sadece sunumlar değil, yapılan gezilerde de katılım bekliyoruz. En büyük sorumluluklardan birisi de bu gruba senden sonra gelmiş kişileri kardeş bellemek ve yardımcı olmak."(İbrahim, 11.4-14)

"Grup içindeki dinamizm ve grup içerisinde biyolojik yaşın hiçbir önemi olmadığını gördüm. Herkes gruba karşı eşit bir sorumlulukla yaklaşıyordu. Ayrıca Hukuk Fakültesi diğer bölümlere nazaran oldukça kalabalık bölümler oluyor ama çok fazla sosyallik olan bölümler değil aslında. Bu benim öz-eleştirim diyebilirim. Özellikle İstanbul'da çok fazla imkânımız varken değerlendirebildiğimiz bir bölüm değil. İnsanlar dâhil olduğu grupları da bir düzenlilik içinde takip etmiyor. Girdiği gruplardan çok daha pratik faydalar gözetiyorlar. Bu gruptaki durum o şekilde değil. Muharrem abinin de dediği gibi burası bir sempozyum, seminer vs değildir. Burada bir alanın uzmanı gelip de konuşma yapıp diğerleri sadece dinliyor diye bir şey yok. İnteraktiftir ve herkes katılım sağlar. Dinleyici kısmında oturan herkes bir gün sunum yapacağını bilir. Bu da aynı zamanda bir ön hazırlıktır. Çünkü bu kişiler günün birinde illaki toplum önünde, bir kürsüde konuşma yapacaklardır. Bu noktada grubun çok faydalı olduğunu düşünüyorum." (Ali, 2.43- 3.15)

Üye sayısının fazla olduğu gruplarda genellikle alt grupların oluştuğunu görürüz, çünkü o kadar üyenin aynı anda 3-4 kişilik bir arkadaş grubu gibi davranmasını bekleyemeyiz. Bu nedenle, grubun üye sayısının fazla olması grup içinde alt gruplar oluşturmuştur.

Grubun üye sayısı ile grubun normu arasında ilişki vardır. Grubun üye sayısı az olduğunda grubun sahip olduğu normlar kişiler üzerinde daha fazla etkin ve baskın olmaya başlarlar. Çünkü üyelerin tanınmasıyla ve ulaşılabilirliğin artmasıyla, grup normundan sapamazsınız, saptığınız anda farkedilirsiniz. Bu yüzden grubun üye sayısı az olunca üyelerin grup normuna daha çok uymasını beklersiniz. Fakat bizim görüşmeler yaptığımız Genç Hukukçular Hukuk Okumaları Grubu, üye sayısının zamanla artmasına rağmen herhangi bir norm dışına çıkma olayı görülmemiştir.

"Buranın belli kuralları var, sigara gibi, belli bir disiplini var, uymazsanız atılıyorsunuz." (Ahmed, 5.34-6.30)

Grup sigara konusundaki kuralını hiçbir şekilde esnetmemesine rağmen, zaman geçtikçe ve grup üyelerinin sayısı arttıkça, sadece hukukçuların var olduğu grup olmaktan çıkarak farklı disiplinlerden de üye alımı sağlandığını görürüz.

Her grubun bir kurulma amacı vardır ve bu amaca ulaşabilmeleri için aktif ve etkili alanlara ihtiyaçları vardır. Grup amacına yönelik hareket etmezse, üyelere vaat ettiği beklentileri karşılamazsa ve etkin bir alana, aktif bir kitleye ulaşamazsa grubun yaşam süresi kısa olacaktır.

Görüşme yaptığımız grubun ise uzun yıllardır varolabilmesinin nedeni olarak, gelen üyelerin gruptan olan beklentilerinin karşılandığını ve buradaki entelektüel birikimin kendi alanlarında onları ileriye götürebileceğine inanmalarındır.

Üyeler grup içinde aktif rol alıp, etkinliklere hep beraber katılım göstermelerine rağmen grubu olduğundan fazla yüceltip, kendini kaybetme, grup için her şeyini feda etme ve normal yaşantısını aksatabilme gibi durumlara gelmemişlerdir. Grup üyelerinin birbirlerine ve gruba olan bağlılıkları olumlu bir şekilde ilerlemiş ve hiçbir üyenin yaşantısına olumsuz müdahalede bulunacak düzeyde değildir. Grubun yapmış olduğu derslerle, üyelere sağladığı birikimden dolayı üyeler daha iyi olduklarını düşünürler, fakat bu düşünce onları olumsuz etkileyerek fanatikleşmelerine neden olmamıştır.

Grup, herkesi üye olarak kabul etmiyor, gruba girmek isteyen kişiler farklı aşamalardan geçiyorlar.

Öncelikle, gruba üye olmak isteyen kişi, neden bu gruba üye olmak ister sorusunun cevabını detaylandırmıştı. Gruba üye olmak isteyen kişi önceden grubun kendisi için uygun olup olmadığını araştırmış ve bu gruba neden gelmek istediğini, gelirse kendisine neler kazandıracığını düşünmüş ve üye olmak için iletişime geçmiştir. Bununla birlikte, grup üye olmak isteyen kişiden de belli başlı şartlar aramaktadır. Bunlar derslere düzenli katılım, sunum yapma, sigara kullanmama ve kimin referansı ile geldiğidir.

Derslere düzenli katılmayı, sunum yapmayı ve sigara kullanmamayı kabul eden kişilerin, gruba katılım sağlayabilmeleri için bir diğer şart ise kimin referansı ile geldikleridir. Genelde gruba dâhil olmak isteyen kişiler gruba üye olan birinin tavsiyesiyle katılmak isteyip, yine aynı şekilde tavsiye eden kişinin referansı ile gruba girerler.

Grup derslerine ilk 3 hafta kadar sadece misafir öğrenci olarak katılım gösteren kişiler, 3 hafta sonunda kesin olarak katılım sağlamış olup artık grubun bir üyesi olurlar.

Gruba yeni gelen üyenin derslerden ve etkinliklerden memnun olmayıp değiştirme gibi bir girişimde bulunmaları söz konusu olmuyor, çünkü kişiler gruba katılım sağlamadan önce ilk 3 hafta grup derslerinin işleyişi hakkında bilgi alıyorlar ve katılım ondan sonra gerçekleşiyor. Aslında bu ders işleyişinden hoşnut olmayan kişi için bir fırsattır ve isterlerse gruba katılmaktan vazgeçebilirler.

"2012 yılında İHH'daki bir avukat aracılığıyla arkadaşım ile beraber geldik. Muharrem Hocayla konuştuk, bizi tanımaya yönelik sorular sordu, dersin kriterlerinden ve üyelik için şartlardan bahsetti. İlk 3 hafta herkes misafir olarak geliyor. 3 hafta sonunda düzenli katılım sağlayan kişiler gelmeye hak kazanıyor. Ben bir kere bunu sağlayamadığım için gruptan çıkartıldım." (Zeynep, 0.25-4.5)

"7 ay önce, Konya'da hâkim bir amcamın tavsiyesiyle geldim. Grubu Konya'da temsil eden kişidir. Öz amcam değil, aile dostumuzdur, bana referans oldu. Muharrem Hoca ile eskiden tanışıklığı vardı." (Ahmed, 1.44-2.9)

"Gaziantep'te bu grubun şubesi ve kurucularından birisi benim Ceza Kürsüsü'nden hocamdı, hocamın tavsiyesiyle geldim." (Aysel, 1.57-3.22)

Grup üyeleri, grubu sadece grubun sahip olduğu disipline ve kurallara uyabilecek olan kişilere tavsiye ediyorlar.

"Buranın belli kuralları var, sigara gibi, belli bir disiplini var. Eğer uymazsanız atılıyorsunuz. Bende bu kriterlere sahip olan arkadaşlarıma tavsiye ediyorum." (Ahmed, 5.4- 6.4)

Üyeler gruba aynı sıklıkla gelmek istemediklerinde, sadece ara sıra derslere katılım göstermek istediklerinde marjinal üye olarak devam edemiyorlar. Grup derslerine düzenli olarak katılmak, grup için çok önemli bu konuda taviz vermek istemiyorlar. Grup üyelerinin derslere düzenli katılımı grup için ve grubun kurucuları için en önemli koşullardan bir tanesi.

Bununla birlikte, grupta zaman zaman zaruri sebeplerden dolayı katılım sağlayamayan kişilere tolerans gösterilebiliyor. Örneğin, hastalık olduğu zamanlarda, stajyer avukat olarak çalışan kişiler, öğrencilerin sınav haftalarında veya memleketten ailesi gelen üyeler derslere katılım sağlamayabiliyorlar. Grup bu konuda şartlarını esnetebiliyor.

"Düzenli olarak katılıyordum, ama şuan 4 ay önce çalışmaya başladığım için derse katılım olmadı, bu yüzden gruptan çıkarıldım." (Zeynep,6.6-7)

"Okuldan arkadaşlarıma tavsiye ettim fakat düzenli katılım sağlayamadılar." (Feyza, 4.1-4.2)

"Bazen yorgun olabiliyorum, gelemediğim olabiliyor. Üstüste gelememezlik yapmak olmuyor. Hasta da olsam gelmeye çalışıyorum, fakat bazen annem memleketten gelmiş olabiliyor ve bu durumda annemi tercih ediyorum. Böyle zamanlarda zorlanabiliyorum." (Feyza, 9.5-9.51)

GRUBUN ÜYELERİN PERFORMANSLARINA OLAN ETKİSİ:

Bir gruba dâhil olmak, grup içindeki bireylerle iletişim halinde olmayı gerektirir. Kişi gruba dâhil olduğu andan itibaren diğer üyelerle arasında bir ilişki başlamış olur, çünkü bir süreklilik içinde grup üyeleriyle vakit geçiriyorsun ve bu durum ister istemez karşılıklı olarak bir etki gücüne sahip olma durumunu ortaya çıkarıyor. İnsanlar birbirleriyle vakit geçirdikçe birbirleri üzerinde etki edebilme güçleri de artıyor. Bu etkileşimi “social inhibition (engelleme)” ve “social facilitation (destekleme)” olmak üzere iki şekilde inceleyeceğiz. Grup içinde ya da sosyal hayatta, yaptığın bir işte çevrendekiler seni duygusal olarak destekliyorsa daha iyi bir performans ortaya çıkarırsın (social facilitation), ama sürekli olarak seni eleştiren veya yapamayacağını vurgulayan bir çevrenin içindeysen, zaten duygusal olarak olumsuz etkilendiğinden dolayı kötü sonuçlar ortaya çıkarabilirsin (social inhibition).

Grup üyeleri yaklaşık 100-150 kişinin önünde sunum yapıyorlar ve yapılan sunumlara hazırlık süreçleri 6-7 ay kadar sürüyor. Bu sorumluluk kişi için çok ağır olabilmekte beraber, 100-150 kişinin karşısında hazırladığı sunumu gerçekleştirmekte yine aynı şekilde üye için çok zor olabilir. Bu evrede, grup üyeleriyle kurduğun iletişimde pozitifsen, onlarla kurduğun ilişkilerinde iyiyse genellikle onların karşısında da sunum yapabilmek o kişi için zor olmuyor.

Diğer taraftan eğer birey grup içindeki üyelerle yeterince iletişim sağlayamadıysa, çekingense, grup üyeleri tarafından bir desteğe ihtiyaç duyar. Onlardan gelecek olumlu, herhangi bir şey kişinin o işi başarabilmesindeki itici güç olabilir.

Sunuma hazırlık süreçlerinin 6-7 ay kadar sürmesi, bize yapılan sunumların ciddiyetini göstermekle beraber sunum yapacak olan kişi, özellikle ilk kez sunum yapacak ise, sunumda yeteri kadar verimli olamayacağının endişesini taşıyabilir. Bu durumlarda, grup içinde daha önceden sunum yapmış olan üyeler ya da kurucu üyelere olan kişilerle iletişime geçmek, bu kişilerin yönlendirmesiyle ve önerileriyle, kişi sunuma hazırlık sürecini kolaylıkla atlatabilir ve sunumunu başarıyla yapmasına katkı sağlar.

"Grubun disiplini aslında ilk dâhil olanlar açısından zorlayıcı gelebilir. Daha öncede bahsettiğimiz gibi burası sadece o ders saati içerisinde gelinip gidilen bir yer değil. Onun dışında buradaki herkesin sosyal bir arkadaşlığı vardır. O kaynaşmanın sağlanmasından sonra aslında daha da bir itici güç haline geliyor." (Ali, 13-15)

"Mesela benim Eleştiri diye bir sunumum var. Teorik bir sunum olacak bu ve bu sunumun içeriğini hazırlamak için Gaziantep'te hiç tanımadığım bir hocayla iletişime geçirdi beni Muharrem abi. Çünkü daha öncesinde bu hoca bu konu üzerine çalışmış, sunumlar yapmış. Biz bu hocayla sanırım 4 ay önce iletişime geçtik." (Kaynar, 8.3- 9.5)

"İlk 7 ay sunum yapamıyor yeni gelenler. Sunuma devamlı ve düzenli olarak gelenler, uzun süreli gelenler sunum yapabiliyor. Yeni gelenler ortama adapte olmaya çalışıyor." (Zeynep, 10.10-10.52)

Yukarıdaki alıntıda gösterildiği gibi, kişiler sunum yapmadan önce grup üyeleriyle iletişim haline geçerek yeni üye olmanın vermiş olduğu acemiliği üzerinden attıktan sonra ve sahip olunan ders, sunum adabını öğrendikten sonra sunum yapması için teşvik ediliyor.

SOCİAL LOAFİNG:

Bir grup içinde en sık karşılaşılabileceğimiz durumlardan bir tanesi de social loafing(kaytarma)tir. Social Loafing, aslında tek başınıza olduğunuzda çok daha iyi bir şekilde yapabileceğiniz görevleri, sorumlulukları grup içindeyken aksatmanız, önemsememeniz ya da nasıl olsa yapacak biri muhakkak vardır deyip enerjinizi dahi harcamanızdır. Social loafing durumu genelde grup üyelerinin sayısı çok fazla olduğunda, kişi o görevi yerine getirse dahi kimsenin onu fark etmeyeceğini düşündüğünde ortaya çıkıyor. Ancak yapılan iş senin için çok önemliyse ya da senden başka kimsenin senin kadar mesai harcamayacağına inanıyorsan ve de bunu yapmak zorundaysanız soical loafing gerçekleşmez. Toplum içinde de oldukça yaygındır social loafing, fakat biz şimdilik incelemiş olduğumuz grup üzerinden değerlendireceğiz bu durumu.

Grup içerisinde yapılan dersler, grup üyelerinin her hafta yapmış oldukları sunumlar üzerinden ilerliyor. Her hafta bir katılımcı ya kendisi bir konu seçiyor ya da ona öneride bulunuyorlar. Bunun üzerine kişiye 5 ila 6 ay kadar sunum için bir hazırlık süresi veriliyor. Bu süre boyunca kişi o konuda uzman kişilerle iletişime sokuluyor ki çalışma boyunca üyenin zorlanmasını engellemek ve daha kaliteli bir sonuç çıkmasını sağlamak. Bu sürenin sonunda kişi toplantı yaptıkları salonda sunumunu gerçekleştiriyor.

GHHO grubu içerisinde social loafing'e rastlayamayız. Sebebi ise burada her üye elbet bir gün sunum yapacağını biliyor. Öğrenciler gruba katıldıkları andan itibaren sunum yapmaları konusunda, yani bunun bir zorunluluk olduğu konusunda GHHO grubu Başkanı Muharrem Balcı tarafından bilgilendiriliyorlar. Bu, gruba üye olmanın şartlarından ve sizin grup içerisindeki devamlılığınızı sağlayan dinamiklerden biri.

“Bu arada sunum yapacağınız konuyu siz de belirleyebiliyorsunuz ya da önceden belirlenmiş bir konu varsa size teklif ediyorlar, yapmak ister misin diye. Eğer isterseniz çalışmaya başladıktan sonra sizi bu konuda yetkin kişilerle iletişime sokuyorlar.” (Kaynar) “

“Burada bir alanın uzmanı gelip de konuşma yapıp diğerleri sadece dinliyor diye bir şey yok. İnteraktiftir ve herkes katılım sağlar. Dinleyici kısmında oturan herkes bir gün sunum yapacağını bilir. Bu da aynı zamanda bir ön hazırlıktır. Çünkü bu kişiler günün birinde illaki toplum önünde, bir kürsüde konuşma yapacaklardır. Bu noktada grubun çok faydalı olduğunu düşünüyorum, beni ikna eden en önemli şeylerden biriydi.” (Ali, 4.0)

Şunu da ek olarak söylememiz gerekir: Grup içinde yapılan bütün sunumlar daha sonrasında bir rapor haline getirilip, Muharrem Hocaya sunuluyor ve daha sonra karar verilen sunumlar makale haline getirilerek Birikimler adlı kitapta yayınlanıyor. Birikimler bu zamana kadar toplamda beş cilt çıkartmıştır. Her üç senede bir yayımlanan bu kitaplar “Birikimler Gecesi” denilen bir etkinlikte tanıtılıyor.

Burada sunumları yapan üyelerin makalelerinin bir kitapta yayınlanması social loafing’in olmamasını etkileyen bir diğer faktördür. Burada “kişi ben yapmazsam da olur nasılsa fark edilmeyeceğim” şeklinde bir düşünceye kapılamıyor, çünkü altında adının yazdığı bir makalenin belirli bir kitleye sahip olan bir kitapta yayınlanması ona cazip gelebilir. Bu durum onun o sunumu yapma aşamasında göstereceği özeni etkileyen en önemli faktörlerden biridir.

Social loafing yapılmamasının bir diğer sebebi ise grup üyelerinin Muharrem Balcı’ya olan saygısı. Grup üyeleri Muharrem Balcı’nın sahip olduğu entelektüel birikimler, iletişimde olduğu insanlar dolayısıyla ona saygı duyuyorlar, bu sunumları hazırlarken de onu hayal kırıklığına uğratmak istemiyorlar.

DEINDIVIDUATION (KİMLİK BELİRSİZLİĞİ):

Bazı gruplar toplumda, kendi gibi olmayan, kendisi gibi düşünmeyen veya toplumda karışıklık çıkarmak için ya da kendi deyimiyle düzeni sağlamak adına belli başlı saldırgan girişimlerde bulunurlar. Genellikle saldırgan olan gruplar toplum içinde çoğunluğu sağlarken, saldırıya uğrayan gruplar ise toplumda azınlık olarak varolabilme şansı vermektedirler. Saldırıya geçebilmek için kişilerin kolladığı bazı durumlar mevcuttur. Bunlar;

- eğer kişi, harekete geçtiğinde kimliğinin tanınmayacağından emin ise,
- eğer kişi, yapılan toplu saldırılarda farkedilmeyeceğini düşünüyorsa ve
- eğer kişi, yaptığı saldırının sonucunda herhangi bir bedel ödemeyeceğini düşünüyorsa,

kişi toplumdaki dezavantajlı olan gruba karşı yapılan saldırılara katılım gösterecektir. Bu kimlik belirsizliğinin var olduğu durumlarda çoğu saldırgan gruplar harekete geçecektir, fakat bizim incelediğimiz grupta bugüne kadar yukarıdaki durumlardan faydalanarak herhangi bir saldırı girişimi bulunmamıştır.

GRUP KUTUPLAŞMASI (GROUP POLARIZATION):

Grup üyeleri gerek gördükleri eğitim gerekse sahip oldukları karakter dolayısıyla toplum içindeki adaletsizliklere göz yumamadıklarını söylüyorlar. Buna bağlı olarak, grup üyeleri grup oluşturulduğu günden bu yana sahip oldukları bir norm üzerinden varlıklarını sürdürmüşlerdir. Toplumsal bütün eylemlerinde hak ve hukuku göz önünde bulundurarak yorumlamak ve eleştirmek gerektiğini savunmuşlardır. Toplumdaki temel eksikliğin hak ve adalet duygusu olmadan verilen kararlar, eylemler olduğunu söylüyorlar. Genç Hukukçular için toplumsal hayatta **hukukun yaygınlaştırılması** en temel hedeflerinden biri.

“Türkiye’de hukuk kolları ve bacaları budanmış bir gövde adeta. Hukuk denince akla soğuk mahkeme duvarları, adliye gelir, sosyal bir hayat gelmez. Aslında şurada yaptığımız bir alışveriş bile bir hukuktur. Arkadaşlarınızla sağlıklı bir ilişki yürütebiliyor olmanız bile bir hukuktur aslında. Bir STK’ya üye olmak, o STK’da iş yapıyor olmak da bir hukuktur aslında. Fakat biz bugün hayattan, sokaktan, mahalleden soyutlanmış bir hukuku konuşuyoruz. Hukuk müeyyidelerle desteklenmiş kurallar bütünüdür. Din kurallarından, sosyolojiden, örf ve adetlerden diğer yaptırımsız kurallar bütününden ayrıdır. Hukuk fakültesindeki kitaplar böyle bir zihni kod ile başlarlar hukuku anlatmaya. Böylelikle hukuk diğer zeminlerden diğer dallardan kopuyor ve soyut bir hal alıyor. Ve bunu üniversitelerde bize bu şekilde öğretiyorlar. Bütün hukukun en temel kitapların başında bu yazar. Ve tabii ki bunu kabul etmiyoruz. Burada bu yok işte, burada biz bu toplumun malıyız diyoruz adeta, sosyolojik vurgusunu yaparız. Toplumdan soyutlanmış bir hukukun topluma adalet getiremeyeceğini düşünüyoruz, bu ana fikir etrafında derslerimizi hazırlıyoruz.” (Bilal, 8.00)

"Grubumuz 20 yılı aşkındır devam etmekte olan amacı, hukukun yaygınlaştırılması yani toplumda asgari bir adalet duygusu ve bilgisinin aşılması için çalışmalar yapmaktayız. Bunu da hiçbir karşılık beklemeden yaptığımızı söyleyebilirim." (Şeref, 6.15)

"Grup üyeleriyle topluma yönelik düşüncelerimiz, endişelerimiz, toplumun sahip olduğu problemleri algılayış şeklimiz hemen hemen aynıdır. Toplumdaki adaletsizliği, hak hukuksuzluğu ortadan kaldırmak bizim ortak gayemizdir." (Şeref)

Grup üyeleri ortak bir amaç etrafında toplanmış olmalarına rağmen, grup içinde onlardan farklı bir görüşe sahip üye olduğunda ise o kişiyi ikna etmek için çaba harcamıyorlar. Evet, sahip oldukları bir norm var ama bu normun dışında kalan düşünceler için kimse birbirini yargılamıyor. Grup içerisinde ağırlıklı toplumsal bir düşünce hâkim olsun demeyerek grubun toplum içindeki kutuplaşmasına da grup içi olabilecek kutuplaşmaların da önüne geçmiş oluyorlar.

"İdeolojik bakışlar noktasında gerçekten bu grupta taban tabana zıt diyebileceğimiz konular olmasa da hepimiz tekdüze bir düşünceye sahip grup değiliz, tabii ki farklılıklarımız var ama belirli bir adalet, hak, hürriyet konularının etrafında toplanıyoruz. Bu en büyük ortak çıkarımızdır." (Ali, 15.00)

"Nihayetinde buraya geldiğimde, buradaki insanları daha tarafsız daha adil gördüğüm için burada kalmaya karar verdim." (Kaynar)

Salı günleri yapılan grup toplantısına katıldığımızda ise biz de üyelerin söylemiş olduğu tarafsız bir tartışma ortamı olduğunu gözlemledik. O gün yapılan toplantıda, toplantı boyunca farklı görüşe sahip insanlar da konuşulan konu üzerinden görüşlerini belirttiler. Grup içindeki hiçbir üye birbirini ikna etmek için uğraşmıyordu. Görüşlerine göre, orada önemli olan tek şey hak ve hukuk gözetilerek bir eleştiri yapmaktı.

TOPLUMSAL KİMLİK TEORİSİ (SOCIAL IDENTITY THEORY):

İnsanların temel olarak sahip oldukları bir kişisel kimlikleri(personal identity) ve birde toplum tarafından şekillendirilen, kişinin toplumu algısına göre şekillenen bir toplumsal kimlikleri(social identity) vardır.

Kişisel kimliklerimizin karakteri tamamen eşsizdir ve bize aittir. Aynı zamanda her insanın kişisel kimliğini etkileyen ana faktörler vardır: hormonlar, cinsiyet, duygular, kişisel hayat tecrübeleri, yaşamları, sahip olduğu mizacı gibi. Bunlar tamamen kişiye özgüdür ve her insanda farklılık göstermektedir.

Kişisel kimliklerimiz, toplumdan, yaşanan ortamdan tamamen bağımsız değildir. Toplumun kabul gördüğü yaşam veya uyulması gereken kurallar senin kendi kişisel kimliğini şekillendirir, değiştirir, dönüştürebilir. Kararlarını verirken başkalarının kararlarında etkili olabilmesi mümkünken, kararları nasıl vermen gerektiği konusunda da baskıcı olabilir ve bu gücü elinde bulundurur, davranışlarını yönetmende etkili olur.

GHHO grubunun sahip olduğu toplumsal kimlik olarak, hak ve hukuku sağlamaya yönelik girişimler, yapılan yanlışlara karşı hukuksal m¼cadelenin varolabileceğine yönelik çalışmaları belli bir ideolojinin etkisi altında kalmadan tamamen hak, hukuk ve özg¼rl¼k g¼zeterek yapmak olduğunu s¼yleyebiliriz. Edindiği bu kimliğin yanında grup içindeki ¼yelerin gruptaki yaşamlarına baktığımızda, kişisel kimliklerin grup içinde nasıl şekillendiğine g¼receđiz.

¼ncelikle, toplumsal kimlikler bir insan için d¼nyayı anlayabilmek ve kategorize etmek için araçtır. Bu kategorize etme işlemi stereotiplerle m¼mk¼nd¼r. Stereotipler d¼nyayı anlayabilmemiz, sınıflandırma yapabilmemiz için olumlu y¼nde yardımcı olsa da bazen de insanları ya da grupları etiketleyerek olumsuz atıflarda bulunabilir.

Grupta siyasi ve dini kimliklerden en ¼nce sigara kullanımı ¼zerinden ilk kimlik oluşumu başlıyor. Kişilerin kendileri sigara kullanımına karşı olmasalar da, gruba girme şartının sigara kullanmama olmasından kaynaklı bir bırakma girişimi s¼z konusu, fakat bırakmayan bireyler gruba alınmamakta. Yani, gruba girebilmek için yapılan ilk sınıflandırma sigara içenler ve sigara içmeyenler olarak yapılmıştır.

Gruba ¼ye olmak isteyen kişilerin bir referansa ihtiyaçları olduğundan bahsetmiştik. Burada, b¼t¼n hukukçuların kabul edilmesinden değil, daha ¼nceden bu grupla ilişiği bulunan veya hala ilişiği devam edenler ¼zerinden bir referans alınarak ¼ye olunabilmesi yine toplumda sadece belli bir kitleye hitap ediyor olması, sınıflandırma yaptığının g¼stergesidir.

Grup ¼yeleri açısından bakacak olursak, bu sınıflandırmanın içine girebilme şansını yakalayan ¼yeler, bu gruba ¼ye olamayan kişilerden daha avantajlı olduklarını s¼leyebiliriz, ¼nk¼ bu gruba d¼hil olmanın kişilere toplumda sağladığı birçok farklı avantajların olduğundan s¼z etmiştik.

Grup toplumdaki diğer gruplara bakıldığında etki alanı oldukça geniştir ve s¼rekli aktif olarak çalışmaktadır. Bu diğer gruplara g¼re toplum içinde avantajlı bir grup olduğunu kanıtlamıştır. Bu y¼zden gruba ¼ye olmak isteyen ya da gruba ¼ye olan kişiler grubun bulunduğu avantajlı durumdan yararlanmak isterler. Bu kendilerince geliştirmiş oldukları stratejidir (Individual level strategy).

Ayrıca grubun avantajlı bir konuda olmasından dolayı gruba olan bağlılığın(commitment) y¼ksek olduğunu s¼leyebiliriz.

Son olarak, grupta kendine göre birtakım stratejiler geliştirmiştir(group level strategy). Bunu üyelerin gruba olan bağlılıklarını yüksek tutarak, derslere olan devamlılığın sürekli olmasını ve yapılan etkinliklere olan katılımın fazla olmasını sağlamaya yöneliktir. Bunu sağlayabilmek için, grup üyeleriyle yakından ilgilenilmiş, üyelerin sorunlarına ortak olunmuş ve olabildiğince aradaki bağı koparmamaya çalışılmıştır.

BENLİK KATEGORİZASYONU KURAMI (SELF-CATEGORIZATION THEORY):

Grup, toplum içinde dezavantajlı bir konumda olmamasından dolayı ya da toplumda belli bir kitle tarafından benimsenmemesi gibi bir durum olmamasından dolayı, grup içindeki kişilerin kendilerini toplumun diğer kesimlerinden nasıl soyutladıklarını, kendilerini diğerlerinden nasıl ayırıp sınıflandırdıklarını net bir şekilde gözlemleyemedik. Çünkü grup, grup olabilmeyi zorlayacak herhangi bir durumla karşılaşmamış, kendilerini rahatça ifade edebilme ve etki alanlarının geniş olabilmesinin yararlarını görmüş, referanslarının güçlü olmasından kaynaklı bir güvenli yaşam ortamı kurulmuştur.

Grup, toplum içinde her kesim tarafından tanınan bir grup olmamasına rağmen, hukukçular tarafından tanınan bir gruptur.

Kendine yabancılaşma(depersionalization), kişi kendisini diğer grup üyeleriyle yer değiştirebilir hissetmesidir. “Ortak kimliğimizi o kadar belirleyici hissediyorum ki, benim yerime oda başarsa olur” halidir. GHHO grubuna baktığımızda, grup üyesinin kendisine yabancılaşması gibi bir durumdan söz edemeyiz, fakat GHHO grubu olarak yapılan bir etkinlikte ya da protestoda söylenen şeyler, yayımlanan yazılardaki fikirler sadece grup olarak değil aynı zamanda kişi kendi düşüncesi olarak da savunur. Burada grup üyesi, ne düşündüğünü, ne söylediğini grupla bağdaştırır, ama bu ortak bir kararlaştırmadan sonra, herkesin fikri alınarak grup fikri diye ortaya konan bir ürün olarak karşımıza çıkar.

Grup içinde kararlılık(stability) çok önemlidir. Bu grubun devamlılığına, uzun ömürlü olmasına yardımcı olur. GHHO grubu uzun yıllardır grup olarak ayakta kalmayı başaran bir gruptur. Bu kimliğinde kararlılık ile alakalıdır. Ne yapmak istiyorsan, hedefin ne ise o yolda emin adımlarla ilerlemek ve amacına ulaşana kadar devam etmek grubun uzun ömürlü olmasını sağlamış ve üye sayısının giderek artmasına neden olmuştur.

Bir grup içinde birkaç kişi daha eşitlikçi bir hayat, durum ve şartlar için mücadele ederler. Bu mücadelenin çok kötü sonuçları olabilir, bu esnada grup üyelerinin sayısı azalsa da, o birkaç kişi her zaman mutlaka olur. Zorlu zamanlar geçtikten sonra o grubun üye sayısı artabilir, çünkü insanlar kendilerine yer edinebilmek adına mücadeleye destek verirler. Mücadelenin sonunda ağır sonuçlar değil, artık ödül vardır çünkü.

Grubun stabil bir tavır sergilemesi çok önemlidir, gelecekte değişim göstermemesi ve devam etmesi güçlü bir bağlılık(commitment) olduğunu gösterir. Bu durum artıkça grup daha idealist bir gruba dönüşür.

GRUP AİDİYET ÖLÇEĞİ:

- 1- Genç Hukukçular Hukuk Okumaları Grubu benim için çok önemlidir.
a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum
- 2- Kendimi bu gruba diğer gruplardan daha yakın hissedirim.
a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum
- 3- Bu grubun bir parçası olduğum için mutluyum.
a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum
- 4- Kendimi bu grubun bir parçası olarak görüyorum.
a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum
- 5- Grubumuzun diğer üyeleriyle ortak çıkarlarımız vardır.
a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum
- 6- Sahip olduğum değer yargıları grubumun değer yargılarıyla aynı doğrultudadır.
a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum
- 7- Grubumun diğer üyeleriyle benzer yönlerimizin olduğunu düşünüyorum.
a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum
- 8- Grubun diğer üyeleriyle ortak sorunları paylaşıyorum.

- a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum
- 9- Grubun diğer üyeleri beni olduğum gibi kabul eder.
a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum
- 10- Herhangi bir grup üyesi aşağılandığında/hakarete uğradığında kendimi aşağılanmış/hakarete uğramış hissederim.
a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum
- 11- Birinin beni gerçekten tanıyabilmesi için bu grubun bir üyesi olduğumu bilmesi gerekir.
a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum
- 12- Beni ben yapan temel unsurlardan biri bu gruba üye olmamdır.
a) Katılmıyorum b) Kısmen katılıyorum c) Katılıyorum d) Kesinlikle katılıyorum

.....

1. Soruya 16 kişi arasında toplamda 12 kişi d seçeneğini, 4 kişi ise c seçeneğini işaretlemiştir.
2. Soruya 16 kişi arasında toplamda 13 kişi d seçeneğini ve 3 kişi ise c seçeneğini işaretlemiştir.
3. Soruya 16 grup üyesinin on altısı da d seçeneğini işaretlemiştir.
4. Soruya 16 grup üyesi arasında 15'i d seçeneğini, kişi ise c seçeneğini işaretlemiştir.
5. Soruya 16 kişi arasında toplamda 11 kişi c seçeneğini, 5 kişi ise d seçeneğini işaretlemiştir
6. Soruya 16 kişi arasında toplamda 14 kişi d seçeneğini, 2 kişi ise c seçeneğini işaretlemiştir.
7. Soruya 16 grup üyesinin on altısı da d seçeneğini işaretlemiştir.
8. Soruya 16 grup üyesinin 12'si c seçeneğini, 4'ü de d seçeneğini işaretlemiştir.
9. Soruya 16 grup üyesinden 16'sı da c seçeneğini işaretlemiştir.
10. Soruya 16 grup üyesinden 9'si c seçeneğini, 7'si ise d seçeneğini işaretlemiştir.
11. Soruya 16 grup üyesinin 14'ü d seçeneğini, 2'si ise c seçeneğini işaretlemiştir.
12. Soruya 16 kişi arasında 7'si c seçeneğini, 9'u ise d seçeneğini işaretlemiştir

Grup aidiyet ölçeğimizi toplamda gruba dâhil olan 16 kişi ile yaptık. Bu aidiyet ölçeğinin sonuçlarına göre 11. Soruda yer alan ki gruptaki aidiyeti ölçme konusundaki en temel sorulardan biri olan “Birinin beni gerçekten tanıyabilmesi için bu grubun bir üyesi olduğumu bilmesi gerekir” sorusuna 16 kişinin 14’ü “Kesinlikle katılıyorum” demiştir. Diğer soruları da incelediğimiz de gruba dâhil olan kişilerin kendilerini gruba ait hissetme oranları oldukça yüksek, görüşme yaptığımız üyelerin ortalama olarak %87,5’i çevreleri tarafından bu gruba üye olmasıyla biliniyor ve bu da bir bireyin gruba olan aidiyeti ve gruba olan bağlılığının ne düzeyde olduğunu bize gösteriyor.

Çalışmamızı yaparken kullandığımız sorulardan da yola çıkarak şunu söyleyebiliriz ki; grup, grup üyeleri için adeta “ikinci evim” dedikleri bir yer olmuş birçoğu için. Çevrelerinde de bu gruba dâhil olmalarıyla bilinmekten memnunlar. Sonuç olarak grup üyelerinin gruba olan bağlılıkları oldukça yüksektir.

